גוט שבת אלע אידן. דער מנהל פון דעם מוסד יסודי התורה אין מאנטשעסטער, ענגלאנד הייסט ר' יונתן יודייקען (זיין עכטע נאמען). ר' יונתן האט אסאך איבערלעבונג (עקספיריענס) אין חינוך. וועגן דעם רופט מען אים אסאך מאל צו קומען רעדן פאר פארשידענע חינוך מוסדות ארום די אידישע וועלט.

עטליכע יארן צוריק, האט א געוויסע מוסד אין מעלבאורן, אויסטראליע גערופן ר' יונתן צו קומען רעדן צו זייער מוסד בענייני יסודות אין חינוך. עס איז א לאנגע נסיעה קיין אויסטראליע, דעמאלט האט עס געקענט נעמען מער ווי 20 שעה מיט א עראפלאן! דעמאלט איז אויך נישט געווען קיין גלייכע פלייט פון ענגלאנד ביז אויסטראליע. צוליב דעם האט דער פליגער געדארפט מאכן עטליכע סטאפס אויפן וועג. דער ערשטער סטאפ איז געווען אין בראסעלס, בעלגיע, וואו ר' יונתן האט געדארפט טוישן עראפלאנען.

איין זונטאג אינדערפרי איז ר' יונתן ארויסגעפארן. דאס וועטער איז געווען מורא'דיג שווער, דער פליגער האט געטאנצט ארויף און אראפ פון די שטארקע ווינטען. דאס וועטער איז געווען אזוי שלעכט אז ווען דער עראפלאן איז אראפגעקומען אין שטאט בראסעלס, האט עס געדארפט בלייבן אויפן "ראנוויי," ביז דאס וועטער וועט זיין בעסער. אלע מענטשן האבן געדארפט זיצן אויפן עראפלאן ווייל דער עראפלאן האט נישט געקענט פארקען. ב"ה אז ר' יונתן האט מיטגעברענגט אביסל עסן, ווייל כאטש ער האט עס באשטעלט, האט מען נישט געהאט כשרע עסן פאר אים אויפן עראפלאן. אכט שעה שפעטער האבן די מענטשן געקענט סוף כל סוף אראפגיין פונעם עראפלאן.

דאן האט ר' יונתן געדארפט כאפן דעם נעקסטע פליגער קיין סינגאפור, וואס ליגט לעבן טשיינע אויפן וועג קיין אויסטראליע. ער איז געגאנגען צו דעם נעקסטען פלייט אבער זיי האבן אים געזאגט אז דאס וועטער האט גורם געווען א אפהאלט פון 20 שעה! צוליב דעם שווערן וועטער, האט ער נישט געקענט פארלאזן דעם ערפארט צו גיין דאווענען און קויפן עסן. באין ברירה האט ער געדארפט בלייבן ווארטען אין דעם ערפארט. ער האט שוין אויפגעגעסן זיין עסן און עס איז נישט דא געווען קיין כשרע עסן צו פארשאפן אין דעם ערפארט.

ווען ר' יונתן איז ארויפגעגאנגען אויף די נעקסטע פלייט, מאנטאג נאכמיטאג, איז ער געווען פארשטייט זיך זייער הונגעריג. ער האט אביסל געשמועסט מיט א גויאישן דאקטאר וואס איז געזיצן לעבן אים. רעדן מיט דעם מענטש און לערנען און דאווענען האט אים געהאלפן צו מסיח דעת זיין פון זיין הונגער. ווען זיי זענען ארומגעקומען מיט דעם עסן אויפן קליינעם וואגן, האבן זיי פארגעשלאגען דעם זעלבען עסענווארג פאר ר' יונתן, וואס זיי האבן געגעבן פאר אלע אנדערע מענטשן. ליידער האבן זיי נישט געהאט קיין כשרע עסן גרייט פאר אים. עטליכע מאל דורכן פלייט האבן זיי געוואלט געבן עסן פאר ר' יונתן אבער פארשטייט זיך אז ער האט נישט טועם געווען קיין ברעקל פון די נבלות און טריפות וואס זיי שטעלן צו אויפן עראפלאנען פאר די גוים. דער גויאישער דאקטאר וואס איז געזיצן לעבן ר' יונתן האט אלעס אנגעקוקט מיט גרויס אינטערעס.

פלוצלינג אויפ'ן לעצטע שטיקל וועג פון סינגאפור קיין מעלבאורן, אויסטראליע, ווען ר' יונתן איז שוין געווען שוואך פון הונגער, האט דער דאקטאר אנגעהויבן צו רעדן מיט אים. "איך האב געוואלט זאגן עפעס צו דיר דעם גאנצן פלייט," האט דער דאקטאר געזאגט דרייענדיג זיך צו ר' יונתן. "איך האב נישט געהאט די נערוועז ביז יעצט צו זאגן... זעסטו... איך בין אידיש!" ר' יונתן האט אויפגעהויבן זיין ברעמען מיט אן איבערראשונג. "ווירקלעך?" האט ר' יונתן געפרעגט.

"נאך די מלחמה, האט מיין טאטע מיך אויסדריקלעך געהייסן אז איך זאל קיין מאל נישט דערציילן פאר קיינעם אז איך בין א איד, און איך האב אים געפאלגט. דו ביסט דער ערשטער מענטש צו וועמען איך האב עס דערציילט אין מער ווי פופציג יאר! איך בין קיינמאל נישט געווען אין א שול און איך האב קיינמאל נישט געהאט קיין שייכות מיט אידישקייט... אבער, איך האב געקוקט אויף דיר דעם גאנצן צייט מיט א פארוואונדערונג. דו האלסט יעצט ביים אויסהונגערן! אבער, דו זאגסט אפ יעדע ביסל עסן וואס זיי טון דיר פארשלאגן! פון וואו האסטו אזא מורא'דיג צוריקהאלטענקייט! וואס מאטיווירט דיך? עס דארף זיין דיין רעליגיע!"

ארויסנעמענדיק א פען מיט א שטיקעל פאפיר, האט דער אידישער דאקטאר אראפגעשריבן זיין נאמען, אדרעס און טעלעפאן נומער און ער האט עס איבערגעגעבן פאר ר' יונתן. "איך וואוין דא אין מעלבאורן (אויסטראליע) און איך האב שטארק געוואלט לערנען פון דיר מער וועגן אידישקייט. לאמיר זיין בקשר." האט דער דאקטאר געענדיגט זאגן.

ב"ה אז די צוויי זענען טאקע געווען בקשר. ר' יונתן האט געהערט וועגן דעם דאקטארס ערשטען ראש השנה אין א שול און ווי דער דאקטאר האט געזען זעם שיינקייט פון זיין ערשטען שבת. "עס איז א לאנגע וועג..." האט דער דאקטאר געשריבן אין א בריוו פאר ר' יונתן. "אבער, איך בין אויפן וועג צוריק צו מיין ווארצלען."

דער מעשה ווייזט אויף די מורא'דיג געלעגנהייט וואס אידן האבן צו משפיע זיין אויף אנדערע דורך זייער אויפפירונג, בפרט ווען מען פארט אויפן וועג, וואו עס זענען נישט דא אסאך אידן. ווען א פרומער איד פירט זיך ווי עס דארף צו זיין, מאכט ער א קידוש ה', און ער איז משפיע אויף אנדערע צו ווערן ערליך.

מען לייענט וועגן דעם עניין אין די היינטיגע פרשה מיט די מעשה פון פינחס. פינחס האט מקדש געווען שם שמים דורך זיינע צדקות און קנאות. דער אייבערשטער האט אים מכבד געווען מיט דער כהונה, ווייל פינחס האט זיך אויפגעפירט ריכטיג און דורך דעם האט ער משפיע געווען אויף אנדערע נישט צו טון עבירות. מען זעט פון דא דעם כח פון מאכן א קידוש ה' ברבים.

די מפרשים ברענגען אז דער עניין פון מאכן א קידוש השם מיינט אז מען איז גורם אז מענטשן זאלן ליב האבן דעם אייבערשטען דורך א אידס אויפפירונג. דער אייבערשטער זאל אונז געבן דעם ריכטיגען שכל אויפצופירן ווי עס דארף צו זיין, בפרט אין די פרעמד. ווייל דורך מאכן א קידוש השם קען מען קיינמאל נישט וויסן וואס מען קען אויפטון ביי גוים און להבדיל ביי אידן אויך. **גוט שבת אלע אידן.**

נתנדב לע"נ רחל ריקל ע"ה בת ר' יצחק אייזיק הי"ו, נתרם לרפו"ש של הילד צבי אלימלך בן שיינדל, הילדה מלכה רייזל בת רחל, שאשא מלכה בת גאלדא, משה דוד בן מרים, לע"נ הרה"ח ר' ברוך (בן ר' יצחק ע"ה) אייזענבערג ז"ל. **נא לעיין בדף זה לאחר התפילה.** לנדב גליון זה לרגל שמחה או אירוע אחר, נא להתקשר למתתי' וואלפבערג 3234–362 (845)

דעו יהודים יקרים מה שכתוב בזוהר: "ומי שמדבר בבית הכנסת בדברי חל, אוי לו!... שמראה שהרי אין לו חלק באלוקי ישראל..." (פר' תרומה קלא:)

<u>מדה טוב מרובה! אויב מ'רעדט דברי תורה און תפילה אין שול איז מען מוסיף חיים, "כי הם חיינו ואורך ימינו..."</u>